

Eimskip og skotar bíða til ár 2001

JAN MÜLLER

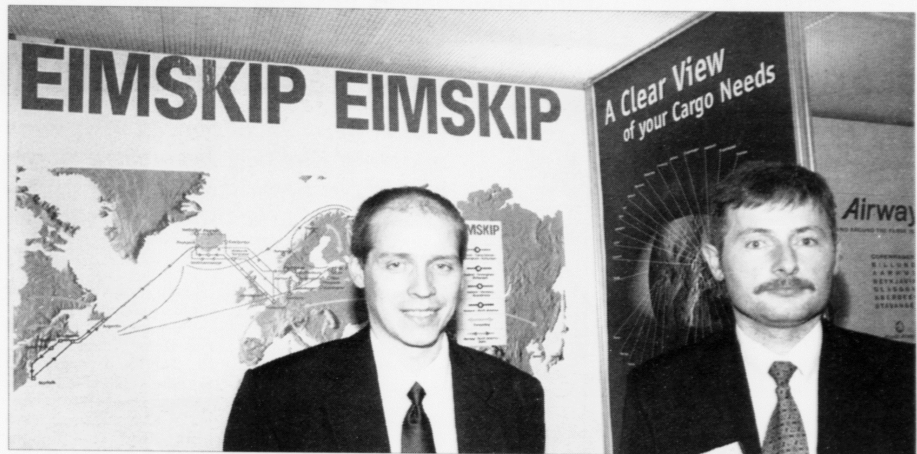
Ætlanin hjá Eimskip og trimum útlendskum fyrirkomum at fara undir kombineraða sigling við farni og ferðafólki millum Skotland, Føroyar og Ísland fer neyvnan av bakkastokki fyrr enn í ár 2001. Tíðindi hava annars gingið um, at Eimskip og onnur feløg høvdu í kvittanum at fara undir nýggju siglingina longu í næsta ár. Stjórin á Eimskip, Svavar Ottosson sigur við Sosialin, at ætlanin framvegis er á tekniborðinum, sum hann málber seg, men talan er ikki um at keypa nýtt skip. Tað snýr seg um at leiga eitt hóskandi skip at sigla við ferðafólki og farni alt árið millum Føroyar og Ísland og so meginlandið, her fyrst og fremst Skotland.

Socialurin skilur, at tilsamans fyra fyrirkomur eru við í ætlanini. Umframt Eimskip eru nøkur feløg í Skotland sinnad at verða við í verkætlanini. Upp-

runaliga kemur hugskotið til nýggju farleiðina eisini úr Skotlandi og er tað eftirhondini eini tvey ára gamalt. Tað er ynskið um at fáa fast sjóvegis samband millum Skotland og Ísland, sum fyrst og fremst er grundarlagið undir ætlanini. Seinni eru so Føroyar eisini komnar inn í myndina.

Talan er um at fáa fleiri ferðafólk til Ísland og eisini hinvegin. Stjórin á Eimskip, Svavar Ottosson sigur, at fer tað framhaldandi at ganga væl við búskapinum í Europa, so skuldi verið pláss fyri tveimum ferðamannaskipum í Norðurlantshavi. Tað er greitt, at síðani Smyril gavst at sigla til Skotlands hevur verið ein tørvur á sjóvegis flutningi millum Skotland og so Føroyar og Ísland. Tað er m.a. henda tørvur, sum Eimskip og áhugaðu felögin í Skotland vilja noka.

Hjá Eimskip verður annars arbeitt miðvíst við at gera seg út til komandi oljuleiting. Fyrirkomur hevur sett

Tvey umboð fyr Eimskip, sum vóru við á oljumessuni í Aberdeen

fleiri starvsfólk til at arbeiða við oljuspurninginum og luttók Eimskip á stóru altjóða oljumessuni í Aberdeen herfyrr.

Hjá Eimskip siggja tey møguleika fyr at fáa nakað

av arbeiði, tá ror og annað tilfar skal flyttast til Føroya í sambandi við boring eftir olju á landgrunninum. Í hesum sambandi hevur Eimskip havt fleiri fyrspurningar hjá ymsum myndug-

leikum um at leiga pláss til at leggja borirør ol. á. Eitt nú hava teir spurt seg fyr á Sundi og í Havn.

Socialurin skilur, at okkurt skjótt fer at henda í spurninginum um bygging

av nýggjum skrivstovu-bygningi. Eimskip ætlar at byggja nýggjan bygning yvir við Strond, men málið er ikki endaliga avgreitt frá býráðnum.

140 mió hava diabetes

Tað eru fleiri enn 140 milliónir fólk í heiminum sum hava diabetes. Roknað verður við, at hetta tal økist til 300 milliónir um ár 2025. Fyri at vita um tú hevur diabetes so far til tús lækna ella á diabetesambulatorið

Diabetes í Føroyum er eins og í hinum norðanlondum, økt lutfalsliga við vælferðini. Jú betur vit hava tað, t.v.s. jú minni vit gera av kroppsligum arbeiði og jú feitari mat vit eta, jú størri gerst vandin fyr at vit fáa diabetes. Undir seinna heimsbardaga vóru at kalla eingir nýggir tilburðir diabetes, men síðan tá hevur talið verið økjandi. Serliga tey seinastu 10 árin er tittleikin av typu 2. (aldursdiabetes) nógv øktur. Mett verður, at uml. 10% av fólki yvir 40 ár hava lyndið til at fáa diabetes, og at uml. 20% av øllum yvir 65 ár hava sjúkuna. Tað er skiftandi land frá landi, og eru vit helst á sama støði hesum viðvíkjandi sum Danmark. Í Norra og Svøríki eru heldur fleiri diabetikarar, meðan töluni í Finnlandi eru væl lægri.

Insulinið kom til Føroya longu í 1923. Hetta var áðrenn nakar sjúkrakassi var komin, so diabetikarar noyddust sjálvir at gjalda, - og tað var dyrt. Ein ampull kostaði tá uml. 7 kr. og hetta var bert nokk til uml. eina viku. Tað eru tíværri dømir um, at einstakir diabetikarar kendu seg noyddar til at spara uppá tað dýra insulinið, og hevði hetta sjálsagt óhugnaligar fylgir.

Støðan í dag er ein heilt onnur. Allir diabetikarar fáa ókeypis insulin og tey hjálpartól sum krevjast. Nevnast kunnu t.d. insulinpennurin við einari mikrofínari nál, sum ger sprottingina til eitt spæl, og blóðsukurmátarin, sum kann hjálpa diabetikarum at avgera hvussu stóra

nógv einum nýttist av insulini fyr at blóðsukrið skal vera so stóðugt sum gjørligt. Hesi tól, og tann vitan sum diabetikarar í dag ráða yvir, hevur tey seinastu árin verið við til at gjørt diabetesviðgerðina so góða, at tær vanligu fylgdarsjúkurnar eru týðuliga minkaðar, samstundis sum livivirðini er vaksin. Ein kann tí av røttum siga, at tann peningur samfelagið nýtir til diabetesviðgerð verður vunnin aftur mangar ferðir.

Fylgdarsjúkur (komplikanir) hava dagar verið í kjalavørinum á Diabetes. Talan er t.d. um eygnasjúkur við vánaligari sjón, nýrasjúkur, hjarta og æðrasjúkur, nervabrúna í beinum við amputiðnum og impotens v.m. Kanningar í dag vísa, at diabetikarar sum hava eitt stóðugt blóðsukur kunnu minka um vandan fyr fylgdarsjúkur í heilt stóran mun. Eisini hjá teimum sum longu hava merkt fylgdarsjúkurnar vísa kanningarnar, at stóðugt blóðsukur, har langtíðarroyndin »HbA1c« er 7-8 gevur sera gott úrslit.

Diabetesfelag Føroya varð stovnað í 1986, hevur 350 limir. Felagið skipar fyr fundum um diabetes, stuðlar diabetikarum o.ø. við at økja um kunneleikan um sjúkuna bæði við fundum um diabetes, stuðlar diabetikarum o.ø. við at økja um kunneleikan um sjúkuna bæði við fundum og lesitilfari. Umframt tað sum felagið hevur givið út á føroyskum, so fáa allir limir tað danska blaðið

November 14

reaching millions of people around the world

»Diabetes«. Felagið hevur bústað í MBF-húsinum við Íslandsvegnum 10c í Tórshavn. Formaður felagsins er Steinbjørn í Lambanum í Fuglafirði tlf. 444478.

Eini 1100 fólk í Føroyum, sum hava diabetes, og sum vit kalla diabetikarar. Í Danmark eru uml. 100.000. Í Noreg er talið 130.000 og har fáa millum 180 og 200 børn undir 14 ár staðfest diabetes hvørt einasta ár.

Tað eru 2 sløg av diabetes. Insulinkrevjandi sum vit nevna typu 1 og aldursdiabetes, sum verður nevnt typu 2. Tey sum fáa typu 1 eru tey sum ikki framleiða insulin, meðan tey sum hava typu 2 aloftast eru komin upp í árin, hava nokk av insulini, men tað er ikki gott nokk. Hesi skulu hava serliga kost, skulu motionera og møguliga hava heilivág.

Fundur fyri børn við diabetes sunnudagin 14. nov. »Diabetes World Day«, verður temadagur fyri børn við diabetes. Tiltakið fer fram í MBF-húsinum í Havn, og fara ætlandi umleið 40 børn og vaksin at luttaka.

Nevndin

2 vaksin & 2 børn í bili

Danmark

Danland íbúðir ár **4.995,-**
1 vika í frítíðaríbúð

DanCenter summerhús
1 vika í summerhúsi ár **4.995,-**

Á hotelli í 1 viku:

Fyri hvønn við 2 fólkum í bilinum

Park Hotel Aalborg ár **3.350,-**

Hotel Excelsior ár **3.795,-**
Keypmannahavn

SMYRIL LINE

Tel 31 59 00

e-mail: booking@smyril-line fo